

MAGYAR LAPOK

1. NEMZETI MŰZEM KÖNYVTÁRÁNAK
BUDAPEST

X. évfolyam, 271 (2843) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Elkerülhetetlen az összeütközés Japán és Amerika között

Ma délben összeült a japán minisztertanács

Fontos eredmények várhatók a Göring-Pétain-Darlan találkozótól

Az európai megszervezkedés nagy folyamata halad előre a természetes kiterjeszkedések felé. Ennek a folyamatnak igen tisztázott jelensége a francia államfő és Göring német birodalmi tábornagy közötti találkozás, mely több óráig tartó barátságos megbeszéléseket foglalt magában. Franciaország és Németország közötti nemcsak a felületeken folyik egymás kölcsönös felismerése és megbecsülése, de elmélyül olyan benső lelki állapotokig, melyek a sokszázados félreértéseket és ellenségeskedéseket rendre-rendre felszámolják. Az első felismerés még a háború előtt a németek részéről indult ki s ennek következtetéses folytatása volt az a levélgyörgy, amely a francia és a legyőzött Franciaországgal Németország megkötötte a fegyverszüneti szerződést. Azóta is Németország a franciák életmezési ellátásáról nagyszabásúan gondoskodott, s ezt minden előzetes kötelezettség nélkül, önkéntes jószándékkal vállalta. Ugyanakkor Franciaország régi szövetségesei, Anglia és Észak-Amerika mindent megtekinttek, hogy a franciák életét úgy az anyaországban, mint a gyarmatokon fojogassák.

Ennek a keserűség napról-napra növekedtek a franciák belátását, hogy volt szövetségeseiktől megértést és jóindulást felkarolását nem várhatják. A franciák mégis Európa vezetőinek érezhetők a mostani világ-háborúig magukat, s most rá kellett

döbenniük, hogy még akkor se számíthatnának tovább vezető szerepre, ha esetleg az angolszászok felül is tudnának kerekedni a mai világmérvők között. Sőt akkor méginkább kiszolgáltatottja lennének az angolszász világhatalmi igényeknek. E felismeréssel párhuzamosan a francia közélet előtt mind jobban alakult ki az új Európa körvonala. Igen; az új Európa megszervezésénél való tevékeny részvétel még vezető szerepet és helyet adhat Franciaországnak. Ez az ő természetes életútja. Ennek a meglátását jelenti a Pétain, tábornagy és Göring közötti barátságos megbeszélés. Mind biztosabban várható, hogy az új európai szövetségbe Franciaország is hamarabb be fog lépni.

A nyugati-európai vonalon ez a fejlődés érlelődik. A kelet-európai harc-téren ugyanakkor végső erőfeszítéssel gyűjti össze a maga azsiai seregeit. Az összegyűjtést a német seregek olyan ellenmozdulatokkal fogadják, hogy ezekből a körülkerítő összezúfolás lehet következtetni. Moszkva is, Lengyelország is mindinkább körülkerítést várja a maga sorsa befejezéséért. Az orosz arcvonalon most van a legnagyobb válság, melyből csak döntő jelentőségű fordulatok következhetnek.

A japán-amerikai tárgyalásokban még tart a huzavona. Talán ez is addig fog tartani, amíg az orosz fronton a nagy döntés el nem következik.

utatisítás, hogy minden Sanghaj felé tartó angol hajó forduljon vissza és fusson be Hongkong kikötőjébe. Mollers angol hajózási vállalat a Sanghajban állomásozó hajóit szintén utasította, hogy azonnal induljanak Hongkongba. Két holland tehergőzös a sanghaji kikötőben hirtelen abbahagyta a kirakodást és még hétfőn este elhajózott Manilla felé. (MTI)

Milánóból jelentik: (Stefani) A Corriera della Serra a japán-amerikai feszültséggel foglalkozva megállapítja, hogy tekintettel a szakadékra, amely a két álláspontot egymástól elválasztja, elkerülhetetlennek látszik az összehangolás. Washington tengeri blokádot akar létesíteni Japán ellen. Erre a célra felhasználná Anglia a Szovjetuniót és Hollandia számtalan támaszpontját az Indiai és a Csendes-óceánon. A blokáddal meg akarják fojtani a japán birodalmat, hogy elkerüljék a fegyve-

res bonyodalmat. A lap szerint ennek a tervnek nincs esélye a sikerre, mert Japán nem hagyja annyiban a dolgot és az ellenhatás félelmetes lesz.

A Tokiói Nisi Nisi — mint a Mai Nap értesül — Thaiföld helyzetével foglalkozva megállapítja, hogy a thaiföldi kormány az utóbbi időben kétszínű játékba kezdett és az angolszász hatalmak felé orientálódik. Thaiföld egy esetleges konfliktusban nem őrizheti meg semlegességét.

ANGLIÁT MEGLEPTE AZ ÉSZAK- AFRIKAI NÉMET-OLASZ VISSZAVAGAS

Lisszabomból jelentik (Stefani): A londoni Times a marmaricai csalárról ezeket írja:

Tagadhatatlan, hogy ezen a harc-téren a dolgok úgy alakultak, hogy meglepetésnek kell mondanunk. Az ellenség nagy gyorscsapatokat vetett harcra Egyiptom irányában. Ez rész elhatározás, amelynek megvalósítása feltűnést keltett. Nem lehet tovább tagadni két tábornoknak és több amerikai megfigyelőnek s lapudósítónak az olaszok által történt elfogását.

A térképészeti szakértők igyekeznek a helyzetről képet alkotni. Megállapítható, hogy a dolgok három nappal ezelőtt, amikor az angolok Tobruktól az ideiglenes arcvonal pontokig öt helyen harcban állottak, nem voltak biztatók. (MTI)

Háromórás tanácskozás Göring, Pétain és Darlan között

Laval Párisba utazott

Párisból jelentik: (OFI) De Brinon nagykövete, aki szemtanúja volt a francia-német találkozásnak, a következőket mondotta:

— Pétain tábornagy már régóta hajtott találkozó Göring tábornagyval akit már a jugoszláv király és Hilsudszky tábornagy temetése óta ismert és nagybecsült. Főleg a Göring tábornaggal Krakkóban folytatott beszélgetés élt jól emlékezetében. A két tábornagy mintegy negyedórás beszélgetés után, amelyen rajtuk kívül Schmidt követe hivatalos tolmács és a francia államfőt kísérő tolmács vett részt, felkérte Darlan tengernagyot, hogy szintén csatlakozzék a megbeszéléshez. A nagyon hosszan tartó, több mint 3 órás beszélgetés után a megjelent személyiségek Göring tábornagy különvonatának étkezőkocsijában ebéden vettek részt. Az ebéd a legszívélyesebb hangulatban folyt le. A két tábornagy fél hat órakor vált el egymástól. Amikor Pétain tábornagy búcsút vett, kijelentette:

— Mindig emlékezni fogok erre a találkozásra, amely nagyon nagy örömmre szolgált.

Göring tábornagy kijelentette, hogy reméli, a találkozás országaikra köl-

csonösen kedvező eredményeket von maga után. Nyomatékosan rá kell mutatni arra, hogy a találkozásnak nem volt hivatalos tárgyalási jellege. Nagyon nyílt, általános beszélgetés volt két férfi közt, akik egymást kölcsönösen katonának tekintik. Mindazonáltal nem kétséges, hogy a találkozás nagyon fontos eredményeket vonhat maga után. (MTI)

Párisból jelentik: (NTI) Laval volt francia miniszterelnök, a párizsi sajtó jelentése szerint Vichy melletti burtokáról jövet, Párisba érkezett. (MTI)

Szerbiában kivégzik az éhezőlakosság vámszedőit

Belgrádból jelentik (A Pest írja): Belgrádi közlés szerint a rendőrség megállapította, hogy az árszabályozási hivatal visszaéléseket követett el és intézkedéseivel támogatta a zűrzavaros működését. A hivatal főnöke és 4 vezető tisztviselője a lefoglalt árukat nem szolgáltatva be az állami raktárakba, hanem hihetetlenül drágán eladta az éhezőlakosságnak. Így milliókat kerestek. Rögtönítélő bíróság elé állítják őket és válamennyiüket kivégzik.

Washington már eleve kudarcra ítéli a további tárgyalásokat

Tokióból jelentik: (NTI) A minisztertanács kedden a miniszterelnök hivatali helyiségében összeült. Megvitaták az amerikai japán megbeszélések ügyét. (MTI)

Washingtonból jelentik: (B T) Hétfő kora délután vált ismeretessé Washingtonban az a hír, hogy a japán kormány folytatni akarja Washingtonnal a tárgyalást. Ezt megelőzően igen erős és fokozódó feszültség, aggodalom uralkodott. Roosevelt Warm Springsből való visszatéréseit követően óráról-órára növekedett az izgalom. Különböző nyilatkozatok és intézkedések megfokozták a feszültséget. A Haza Bank, Amerika egyik legnagyobb bankja közölte, hogy sanghaji fiókja a csendes tengeri viszály esetén korlátozza felelősségét. Ekkor vált ismeretessé az is, hogy Amerika konzulátusai utolsó fel-

szólítást intéztek a Japánban élő amerikaiakhoz és azt tanácsolták nekik, hogy mielőbb utazzanak haza. Délben pattant ki, hogy Singaporeban kibírdették a riadóállapotot. Washington politikai megfigyelők a japán-amerikai tárgyalások folytatásában csupán a megszakítás elhalasztásának tényét látják. A japán kormány magatartását azzal magyarázzák, hogy Japán hajlandó lenne bizonyos engedményekre, amelyek terjedelme azonban esetleges megegyezés jelentőségétől függene. Ezt a megegyezést Japán őszintén akarja — vélik Washingtonban.

VISSZAFORDULÁSRA SZÓLÍTOTTAK PEL A SANGHAI FELE HALADÓ ANGOL HAJÓKAT

Sanghaiból jelentik: (NTI) A tavolkeleti angol és holland hajózási körök idegességére élénk fényt vet az az

Bajor Gizi, Karády Katalin, Lehotay Árpád, Páger Antal és Csontos Gyula a legnagyobb magyar filmben.

Ennél a filmnél semmilyen kedvezményes vagy szabadjegy nem érvényes. Tegyelővét egész hétre.

A szüz és a gödölye

Bemutató szerdán az APOLLOBAN.

Bogár János sohase nevetett életében...

— Karcolatok Gánye Flórián árnyékáról —

Azok, akik jelen lehettek Gánye Flórián kivégzésénél, meg sokáig nem tudnak szabadulni a rettenetes látvány emlékeitől. Helyes intézkedés, hogy a nyilvánosság elvének tiszteletbentartása mellett a közönségnek csak egész korlátozott számban van meg a lehetősége a halálos ítélet végrehajtásának megtekintésére.

Sokan készültek pedig a „szenzáciora”... Az ügyészséget valószínűleg megalázták a jegyekért s mikor elutasításban részesültek, közbenjárókkal szerettek volna eredményt érni el, de ez a módszer természetesen ismeretlen az ügyészségen. Nem is kapott senki se jegyet, akinek valamilyen formában nem volt köze a dologhoz...

Még a kivégzést megelőző órában is jelenlétük az ügyészség kapujában ügyvédek, hivatalnokok, iparosok, munkások, kereskedők, bérkocsisok, akik mindenáron be akartak jutni és semmiképpen sem akarták megérteni, hogy részint elkétek a jelentkezéstől részint pedig egyáltalában nem telje síthető az óhajuk. Hölgyek is jöttek s akadtak, akik a jogegyenlőség elvének kikézdését látták abban a helyes intézkedésben, hogy nők eleve ki vannak zárva ebből a látványosságból.

Egy szalontai asszonnyal találkoztunk reggel kilenc órakor, aki nagy igyekezettel tartott az ügyészség felé.

Bejöttünk Szalontáról többen is, — mondotta, — mert hallottuk, hogy megakasztják fel a quilkost... Szemünkkel akarjuk látni, hogy veszi el a megérdemelt büntetését.

Alig tudtuk meggyőzni, hogy ez több okból is lehetetlen.

Tegyük fel, hogy a kivégzés alatt minden szemtanú lelkében a részvét s az irigységet érzés volt a legáltalánosabbak. Míg azonban a halál bekövetkezett s tüstént az emberi szenvedés látásán, megnyugodtak a felzaklatott lelkek és az elégtétel érzése vált bennük urrá. A gonosztevő meglakolt. A büntető büntetés követé, ami példát is mutat. Abban a percben, mikor a főorvos jelentette, hogy a halál bekövetkezett, megkönnyebbültek a borzalmas aktus nézői, mosolyokat lehetett látni és az emberek cigarettával kínálták egymást.

S csak ekkor kezdtek rendezgetni magunkban a látottakat. Magának a kivégzésnek a műve, — a hőhőmunka — oly káprázatos gyorsasággal

ment végbe, hogy nem lehetett megfigyelni a részleteket. Minden szem az eléltre szegeződött, annak magatartását akartuk látni, elbámultunk elszántságán s azon, hogy hangtalanul, a legcsekélyebb ellenállás vagy elhárító mozdulat nélkül engedte át magát hódereinek, mintha ő maga is igyekezett volna minél előbb tülesni az aktuson és megnyugodni a halál örökkévalóságában. A bakó és a pribékek gyakorlotti munkájának szemlélésére alig maradt idő.

Mialatt a kivégzést a bitófán függött, félrebillent fejjel, mellén szétnyitott ruhájával, — ugyanabban a ruhában, amelyben a főtárgyaláson is láttuk, — ki akartuk kérdezni Bogár János ítéletvégrehajtói a kivégzés technikájának részletei felől De bárádságtalan válaszokat adott.

— En nem beszélek erről. Nézték volna meg jobban. Nekem nem szabad nyilatkoznom.

— De, — vetették közbe, — hiszen ez nem titok... A kivégzés technikája pontosan elő van írva — Hát akkor tessék elolvasni ott, ahol elő van írva.

Mord ember Bogár János. Középtermetű, de vállás és nagyerejűnek látszik. Fekete ruhájában, amely a tisztos városi polgárok megjelenését kölcsönzi neki, kemény ünneplésséggel, mesterségszerűen végzi munkáját. Minden mozdulata gyakorlott és gyors, anélkül, hogy a sietség szándékát árulná el. Ugyanígy, de kevesebb komorsággal dolgoznak segédei is... A pribékek arcán az aktus előtt és után már végigvonult egy-egy mosoly. De Bogár János mintha sohase nevetett volna életében.

Megkérdeztük tőle:

— Hanyadik kivégzése volt ez?

— Nem tudom így fejből, — felelte és morósusan hátra fordított nyakunk

Beszéltünk a református lelkésszel, aki Gánye Flóriánt előkészítette a halálra.

— Megdöbbenett, mennyire nem törődött a lelkével s mily kevéssé foglalkoztatta a túlvilág gondolata. Teljes tudatlanságot árult el a hit dolgában. Nyilvánvaló, hogy már elindulásában végzetes hibák történtek... Mégis csodálkoznom kellett az erjén és bátorságán, amellyel a halálra készült... Még akkor is kenyeret májzsolt, amikor a fegyőrök közrelopták és a résztöhelyre indultak ve-

le. A kenyér ízével szájában halt meg. Gánye Flórián holttestét ma felboncolják, hogy törvényszéki orvostani szempontból vizsgálata tárgyává tegyék.

Nehéz kézzel, majdnem olvashatatlannal, három levelet írt Gánye Flórián. Elbűcsüztet Bajó Sándor szalontai tanyás gazdától, megköszönve jószágát és a munkát. Szabó Sándor sógorának is írt, kérve, hogy legyen segítségére feleségének és vigyázzon arra, hogy ne tudják meg sohase gyermekei, hogy az apjuk az akasztófán végezte életét. Feleségének szó szerint az alábbi búcsúlevelet írta:

„Kedves feleségem, bocsáss meg nekem, amit tettem. Vigyázz a két gyermekre, ne úgy nőjjen fel, mint én, aki mint a vadállat cseperelem fel. Ne úgy nőjenek fel, mint akinek se apja, se anyja nincs és hogy apjuk gyilkos volt és az akasztófán végezte életét.

A zsebórámat add fiainak, a gyűrűmből csináltass fülbevalót a kisfiányunknak örök emlékké.

Öltözzes feketébe és úgy temess el. Azt kérem az Istentől, legyen veletek, éljétek boldogul, ne úgy mint én. Is. len legyen veletek, csókol benneteket szerelő férjed Gánye Flórián.”

Felboncolták Gánye Flórián holttestét

Gánye Flórián holttestét kedden délelőtt a közközbizottság hullaházában dr. Beöthy Konrád egyetemi tanár, törvényszéki orvos, dr. Simkó György fogházorvos asszisztálása mellett felboncolta. Megállapította, hogy a halál közvetlen oka a nyakerek megbénulása volt. A fivégzett rablógyilkos egészséges, rendkívül erős fizikumú ember volt. Ennek tulajdonítható, hogy halála csak a felakasztás után a tizenharmadik percben következett be.

A holttest felboncolásakor természetesen más megállapításokra is sor kerül, törvényszéki orvostani szempontból.

Telefon: 13-51 Korona Filmszínház Kossuth-utca 1.

Kedden utoljára: **EMBER A HID ALATT**

Szerdától

KARAVÁN

Sohasem lehet elég sokat tenni szociális téren háborús időkben

A felhatalmazási javaslat vitája a képviselőházban. Központi tájékoztató szerv felállítását sürgette az egyik szónok

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kedden délelőtt folytatta a képviselőház a felhatalmazásról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Tasnády-Nagy Andras elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Szent-Iványi József országgyűlési képviselő elhunytáról. Javaslataira emléket jegyzőkönyvbe foglalták.

Azután Albrecht Dezső erdélyi képviselő szolt hozzá a javaslatához. Szóvá tette, hogy többen felvetették azt a gondolatot, hogy a magyarság illeszkedik bele a kialakulóban lévő új európai rendbe. A magyarságot történelme, multja, egész lénye más feladatra teszi alkalmassá, nem arra, hogy beleilleszkedjen valami félig készbe, hanem ellenkezően arra, hogy tevékenyen részt vállaljon az új európai rend kialakításában. Idézte Teleki Pál kijelentését, amely szerint Magyarországot magyarul kell vezetni, magyar formák szerint Magyarok maradtunk, amivel a legtöbbet adtuk Európának, tehát adottságainkhoz alkalmazkodva, a fejlődés fokait megtartva kell felépítenünk az új Magyarországot. Azután bizonyos beteg társadalmi és lelki tüneteket tett szóva. Kettéhasadt — ugymond — a magyarság és ez a szakadék a bizalmatlanság által egyre mélyül. Ha valaki szembe mer szállani a korszerű gondolat néhány olyan tételével, amely nálunk nem helyes, ugy azonnal zsidóbérenc lesz belőle. Sajnos, azok a bizonyos liberális zsidószervek sietnek is

ezt megdicsérni és ezt a látszatot meg erősíteni. Ha viszont valaki türelmét veszve, erősebb hangot üt meg az újítás érdekében, akkor könnyen más bérenc lehet belőle. Arra van tehát szükség, hogy feltámasszuk egymás iránt a bizalmat. Ez a háború a tömegeket sújtja elsősorban. Emiatt sohase lehet eleget tenni a szociális intézkedések terén háborús időkben. Így pl. igazán megérett a munkáskérdés rendezése az állami felügyelettel működő munkásszervezet megalakítására. A szociális biztosításokban rendet kell teremteni és egységes szervezetbe összefogni a különféle társadalombiztosítókat. Fontos a szociális intézkedések terén háborús időkben. Így pl. igazán megérett a munkáskérdés rendezése az állami felügyelettel működő munkásszervezet megalakítására. A szociális biztosításokban rendet kell teremteni és egységes szervezetbe összefogni a különféle társadalombiztosítókat. Fontos a szociális intézkedések terén háborús időkben. Így pl. igazán megérett a munkáskérdés rendezése az állami felügyelettel működő munkásszervezet megalakítására.

A következő felszólaló Börcs János volt. Börcs János felszólalásában a kormány intézkedéseit bírálta általában. Bírálta a bürokrácia túltengéseit. Végül szóváltott egyes közéleti kérdéseket. A javaslatot nem fogadta el. Szabó Zoltán felvetette egy központi tájékoztató szerv esetleg tájékoztató miniszterum felállításának fontosságát. Szóltott a bürokrácia megújításának fontosságáról. A tanyai lelkészek és egyéb lelkészek helyzetének megjavítását kérte.

Casínó filmszínház Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon 19-48.

Prolongálva 2 napra: kedd, szerdán

ITT ÉRŐS NAGY MAGYAR TÁRSADALMI FILMSZÍNHÁZ

ÉLETRE ÍTÉLTÉK

Írta: S. NAGY MARIA

Rendezte: RODRIGUEZ ENDRE

Javor, Petrovich, HIDVEGHY VALI, ZADOR GYÖNGYI, SOMLAY, PEÉRY PIRI, NAGYAJTAK

Csüförtöktől: **MATA HARI**

X. évf. — Kedd, 1941. december 2.

Távcsővel már Moszkva belső városrészeit is látják az előnyomuló német csapatok

Rosztovnál tovább tart a szovjet hadvezetőség véres erőfeszítése a német előnyomulás feltartóztatására

Berlinből jelentik: A Führer főhadiszállásáról közlik a NTL-vel: A véderő főparancsnoksága közli: Rosztov térségében az ellenség embert és hadianyagot nem kímélve, vasárnap is sok ellentámadást hajtott végre és ezek során ismét súlyos vérvesztéget szenvedett. A Moszkva körüli térségben támadó alakulataink tovább folytatták előnyomulásukat Moszkva irányában Leningrád előtt visszavertük az ellenségnek vasárnap megkísérelt kitöréseit. Egy nagyobb erővel a Néván keresztül indított támadás elhárítása során az ellenség sok foglyot, valamint 30 páncélcsovit vesztett. A Kronstadt körüli vizeken a német gépek elsüllyesztettek egy szovjet jégtörőt. Skócia keleti partvidékén bombákkal megtámadtunk

egy repülőteret és több földön lévő repülőgépet megrongáltunk. Harci gépeink az éjjel délnyugat-angliai kikötőket bombáztak. Észak-Afrikában Tobruktól délre, tovább folynak a harcok. A briteknek dél felől indított ellentámadásait visszavertük. — Az észak-németországi partvidék ellen végrehajtott támadás során 15 ellenséges gépet lelőttünk (MTL).
Berlinből jelentik: (NTL) Illetékes német részről közlik: A Rosztov körüli harcokban szovjet részről a legvéresebb erőfeszítéseket teszik, hogy a németek elől elzárják a Kaukázus felé vezető kaput. Német részről nem titkolják, hogy a rosztovi térségben a bolsevista csapatok számbeli fölényben vannak. (MTL)

Visszaverték a németek a szovjet ellentámadásokat

Berlinből jelentik: (NTL) Katonai részről közlik, hogy azok a német kötelékek, amelyek Rosztov körzetében parancsuk értelmében elhagyták a várost, hogy a lakosság ellen megindulhasson a szükséges megtorló intézkedés, a légierővel együttműködve, hatékonyan és sikeresen verték vissza a bolsevista csapatokat. (MTL).
Helsinki-ből jelentik: (NTL) A hét fői hadijelentés a többi között ezeket mondja: Élénk ellenséges tengeri mozdulatok a Finn-öbölben. A finn parti tüzérség a december 1-ére virradó éjjel elsüllyesztett két ellenséges hajót. (MTL).

Berlinből jelentik: (NTL) A hadsereg nehéz tüzérsége november 30-án is tűz alatt tartotta Leningrád és Kronstadt hadifortosságú célpontjait.
Berlinből jelentik: (NTL) Egy német harci gépet a kedde reggel éjjel elsüllyesztett egy három ezer tonnás kereskedelmi hajót. (MTL).
Berlinből jelentik: (NTL) Illetékes német részről közlik, hogy a Moszkva elleni támadás már annyira előrehaladt, hogy távcsővel Moszkva belső városrészeit is fel lehet ismerni. — Berlinből jelentik: (NTL) Általában jól értesült helyről közlik: Há-

Angliának sok nehézséget okoznak az abessziniai benzülöttek

Berlinből jelentik: (NTL) A szovjet légierő november 30-án összesen 40 gépet vesztett. (MTL)
Amsterdamból jelentik: (NTL) A Reuter Iroda illetékes londoni forrásból jelenti, hogy az angol légierő az elmúlt éjjel az északnémet partvidék ellen intézett támadás során 19 gépet vesztett. (MTL)

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 547. közleménye: A marmaricai sivatagban vasárnap ismét helyi jellegű ütközetek folytak.

Tobruknál tüzérségi tevékenység volt. Az ellenség támadási kísérleteit erőlyesen visszavertük. Olasz és német gépek támadást hajtottak végre Marsa Matruh vasúti és hadászati célpontjai ellen. Öt ellenséges gépet lelőttünk. (MTL)

Berlinből jelentik: (NTL) Illetékes katonai körökben megállapítják, hogy Észak-Afrikában a harcok mindinkább felőlő csatákká fejlődnek ki. A német véderőjelentés ismét a Tobruktól délre lezajló harcokról szól. A német csapatok visszaverték az angol ellentámadásokat. (MTL)

Newyorkból jelentik: (NTL) A Newyork Times jelentése szerint Abessziniában felkelő bandák és a lakosság mindjobban növekvő ellenségeskedése igen súlyos nehézséget okoz az angoloknak. A lap szerint az olaszok igen sok fegyvert hagytak hátra a benzülöttek között. Az angoloknak nincs elég csapatuk, hogy megsegítsék a négest. akinek a legtöbb törzsfőnök ellensége. (MTL)

Frank birodalmi miniszter kormányzó kihallgatáson

Budapestről jelenti a MTL: A Kormányzó Ur Öföméltósága hétfőn délután 12 óra 30 perckor kihallgatáson fogadta Frank német birodalmi minisztert, Lengyelország főkormányzóját.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bárdossy László miniszterelnök és felesége Frank német főkormányzó tiszteletére hétfőn este a miniszterelnökségi palotában estebédet adott.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter Berlinben

Berlinből jelentik (MTL): A Berlinben tartózkodó Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter hétfőn délután meglátogatta Schwerin-Krosigk gróf birodalmi pénzügyminisztert, aki az Adlon-szállóban viszonzta a látogatást. Délután félkettőkor a német pénzügyminiszter vállásreggelit adott tiszteletére. A magyar vendégek délután megtekintették a birodalmi sportstadiont. Este a német pénzügyminiszter estebédet adott Reményi-Schneller Lajos tiszteletére, amelynek során a birodalmi pénzügyminiszter pohárköszöntőben üdvözölte a magyar pénzügyminisztert.

Uj, szigorú zsidótörvény Franciaországban

Nem lehet Franciaországban ingatlan a zsidóknak

Párizsból jelentik: (NTL) A francia kormány két új rendelkezést adott ki a zsidók ellen. Az egyik megtiltja, hogy a zsidók telekkel üzérkedjenek, a másik elrendeli, hogy minden zsidót különálló szervezetbe fogjanak össze. Valamint, a zsidókérdés kormánybiztosa újságírók előtt nyilatkozott az új törvényről.

— A tapasztalatok — mondotta — hamarosan arról győzték meg a kormányt, hogy a zsidók kijátszák az eddigi törvényeket. Most több új foglalkozási ágat zárt el a kormány a zsidók elől, hogy véget vessen a törvény kijátszásának. Tilos lesz ezenkívül az is, hogy a zsidóknak bérházuk legyen.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Az árváknak segítség! Vegyünk részt a Maqunknak nyereség!

10.000 pengős jótékony célú tárgysorsjáték

egy sorsjegy ára csak 50 fillér!!!

A „Nagyvárad Róm. Kat. Egyházközség Asszonycsoportja” a szent Monika-közösség rendezésével az árvák és egyéb jótékony célú célok javára

Nyereménytárgyak:

Sil-bunda, ezüst róka, férfi kerékpár, rádió, ésszámtalan más értékes, szép holmi, többek között több méter tűzifára utalvány. — Láthatók: a »Hangya« főutcai üzlet és a »Del-Ka« cipőüzlet kirakataiban

JEGYEK KAPHATÓK

Idegenforgalmi hivatal (Rákóczi-ut)

Hegedüs gyógyszerár Szent Istvan

tér 1.

Hegedüs dohánytözsde, Rákóczi-ut

4. szám.

Kiss István bőrárkereskedés,

Rákóczi-ut

Tompá Ferenc üveg- és porcellán-kereskedés, Rákóczi-ut 5.

„Hangya” főutcai üzletében

Papp Károlyné „Központi” illat

szertár

Besting cukrászda, Rákóczi-ut 12

Huzás: december 14-én, d. e. 10 órakor a Kat. Körmozihelyiségében a közönség nyilvános bevonásával.

Olaszország és az olasz kultúra

— Kiss József tanterületi főigazgató előadása az Olasz Kulturintézet évnyitó ünnepélyén —

Eccellenza!

Mélyen tisztelt Ünneplő Közönség! Signore e Signori!

Akárholnan érkezünk Olaszországba, észrevesszük, hogy új környezetet fogad bennünket. Megváltozott körülöttünk a föld, magasak a hegyek, a folyóknak gazdag, kulturált a síksága, a rohanók a nagyvárosok, a tiszta, kék az ég, zengő a nyelv és derűsek az emberek.

Ha Velence felül érkezünk: új világba, új kultúrába jutunk éppenúgy, mintha Genovában, Milánóban, Firenzében, Rómában vagy Nápolyban lépünk először olasz földre.

Az utcák, a házak, az emberek minden máshol látottól különbözők. Találunk bennük keleti és nyugati vonásokat, Kelet pompázatos ragyogását, nyugat komolyságát, de mégis más, mindegyiktől különböző.

Sokat átvett ez a gazdag, csodálatos föld kelet népeitől — és mégsem lett keletivé, hatott rá az északi és nyugati kultúra, mégsem lett rideggé és merevvé. Kultúra és ember, ember és kultúra, minden felolvastott magában, de valójában mégis eredeti, mégis olasz és odataratozik az Appennin félsziget földjére, mosolygó ege alá.

Olaszország népe a történelem három évezrede alatt változott, de megőrizte ennek a földnek ősi kultúráját. Azt is, amit mástól vett át, lelkében olaszra tette, s mint újat százszorosán adta vissza a világ népeinek. Nevelő kék ég, mosolygó, derűlátó nép. Dalol a beszédjük, határozott és élettől ragyogó a szemük, még a bánatban is megnyugtató az énekük.

Sehol a világon nem találjuk azt meg, amit itt: a táj és a nép, a lélek és a nyelv csodálatos harmóniáját.

Az olasz Alpok megadják Svájc minden szépségét, a Komói tó és társai a svájci tavak felejthetetlen hatását. A Pó gazdag vidéke a világ legkultúraltabb mezőgazdasága, a római Campagnának a steppéből termővé varázsolt vidéke a Duce és népe erős akaratát tükrözi. Róma a leghazdagabb ókort, a középkori diktatórok és a pápaság hatalmát s az utolsó 20 esztendőben a józan, modern Olaszország nagyságát is hirdeti. Velence öreg köveiben is érezzük az erőt, a szépséget és gazdagságot, Milánó és Turin, Genova és Nápoly gyarai, kikötője az új Olaszország lendületét mutatják.

Ahova lépünk történet áll előttünk, Ravennában és Padovában, Assisiben és Sienában egyaránt.

Emlékek, gyönyörű emlékei a múltnak. Romok és templomok, paloták

és szobrok — nagy múlt emlékei, de nem holt kövek, hanem élő és buzgó példák. Járt itt gót és langobárd, szaracén és germán — mind rabolt és rombolt és mégis milyen sok szent emléke él a múltnak — összekapcsolódva a fényes jelen nagyszerű alkotásaival.

Itt, ezen a földön éltek Romulusz és Rémusz, Cicero, Horatius és Vergilius, Caesar és Augustus. Történelmet lehel a Foro Romano és Marcus Aurelius, meg Traján oszlopa, Caracalla termái, a Circus Maximus és a veronai amfiteatrum. Nincsen olyan folyó vagy városnév, mely valami emléket a múltnak és dicsőségét a jelennek ne juttatná eszünkbe. Siracusa és Cremona, Pisa és Messina, a Tiberis és az Arno, a római szent hegyek nemcsak történelmet jelentenek de ma is élő valóságok és értékek.

A trentinói kastélyok a germán hatást mutatják, Velence és Ravenna a bizánci kultúrára emlékeztetnek. Sziciliában tóniciák és görögök, arabok és spanyolok jártak, Apuliában a normannok.

És mind eltűntek, felolvadtak a csak egy lett: olasz nép és olasz kultúra.

Kékebb itt az ég a világ minden egénél, szelidék és mélységesek az esték, melyek behúzódnak az éjszaka. És a kék ég alatt a legszebb nőták születnek, a sejtelmes es'ekben barcarolák és „Sorrentói emlékek” itt legtűzeesebb és legédesebb az „Est Est,” az alleatico és a lacrima christi. A Nap belopja csókját, borba, narancsba, dalba.

De itt, ezen a földön terjedt el leggyorsabban a kereszténység is. Péterrel és a vértanúkat kivégzik, de itt erősödik és tisztul az ige, s itt él Assisi Szent Ferenc és Aquinói Szent Tamás itt írja a kereszténység legmélyebb bölcséleti munkáit.

Azért nagyszerű Olaszország földje és népe, mert saját maga cátoit és cátoit rá a latin közmondásra: inter arma silent musae — s békében és háború zajában mindig alkotott, védte és fejlesztette kultúráját.

Ide hordták a lehanyatló görögség szobrai, de belőlük nőtt ki Michelangelo Mózes, Pietája. Eltanulták a görög oszlopos épületeket, de itt, e földön jöttek rá, hogy a görög oszlopsorok nagyobb, hatalmasabb alkotásokat kívánnak, mint Hellász épületei voltak.

A nagy görög íróktól tanultak a latin klasszikusok s mikor jött a Rinascimento, Dante itt alkotta meg a Divina Comediat, Petrarca pedig a szonettjeit.

Itt festette Raffael a Madonnáit,

Michelangelo az „Utolsó ítélet”, Leonardo da Vinci a „Mona Lisa”-t és az „Utolsó vacsora”. Itt áll a világ legszebb és legnagyobb temploma: a Szent Péter bazilika. Itt vannak a legnagyobb és leggazdagabb képtárak.

Az ember szédülten áll meg az értékek e fölmérhetetlen és felbecsülhetetlen tömege előtt és lelkesülten állapítja meg: az olasz alkotó lélek és az olasz a nagyság, a grandiozitás népe, nemzete.

Itt szötte álmait a repülésről Leonardo da Vinci és innen indultak útra Balbo merész repülői. Itt állította össze az új világkép törvényeit Galilei. Itt élt Toricelli. De itt élt az olasz volt Galvani és Volta, Cardano és Marconi is. Az olasz föld szülte volt a filozófus Vico, a politikus Cavour és Mazzini és a legklasszikusabb romantikus, a „Jegvesek” szerzője Alessandro Manzoni.

Olasz földön zengtek Leonardai fájdalmas dalai, Carducci biztató ódái, D'Annunzio utólréhetetlen irasai.

Olasz sziv szől hozzánk naponként Verdi, Puccini és az olasz dalköltők százaian keresztül. Nincs senki a világon, aki el ne ismerné hogy az olasz nép a zsenialitás és az esztétika népe.

Caesarok és Augustusok és a nagy római imperátorok lelke szól meg az olasz egység megálmodásaiban és megteremtésében.

Vergilius, Dante és D'Annunzio éppenúgy testvérek és egyek mint Caesar, Nagy Teodosius és Renzo Mussolini.

Ma is tisztelettel emlékezünk a tudós pápákat, akiknek alkotásai és el-

Mikulásra ajándékozzon

Fényképezőgépet
Fényképalbumot
Filmtekercset

MAJOR VILMA
keresztény szaküzletéből

Nagy Sándor u. 1

gondolatsai szabják meg a naparokok keresztül az életünket és a nagy római és olasz jogászokat, akiknek törvényei és irányításai mai nemzetközi és magánéletünk jogforrásai. Ezért az olasz a törvény és a szervező népe.

Olasz földből és vérből származott Bonaparte Napoleon, Columbusz Kristóf a legmerészebb álmódó: Colleoni, a nagy hadvezér: Marco Polo, aki bejárta hihetetlen nehézségekkel Ázsiát és új tanulmányokkal és új ismeretekkel gazdagította hazáját. Az olasz az akarat, a hódítás, az elszántság és a kitartás népe.

A velencei, a firenzei és genovai kereskedők merész hajózásai és vállalkozásai, az olasz bankárok üzleti szeleme, a világon mindenütt jelen levő olaszok ügyes ipari és kereskedelmi vállalkozásai mutatják, hogy az olasz gazdasághoz értő, józan, takarékos és megbízható nép.

(Folytatása következik)

Mikulásra ajándékot vásároljon

„PÉTT” (Petrovics és tiai)
csokoládégyár fiókjületeiben

„BULEVARD” Rákóczi-ut 1 és Rákóczi-ut 8 sz.
Gyár és raktár: Teleki-ut 28 sz.

Olcsó árak! Telefon: 16-05.

Az új Európában nekünk is el kell helyezkednünk

A felhatalmazási vita folytatása a képviselőházban

Budapestről jelentik (M. T. I.): Kirdy József felszólalásában megállapította, hogy politikai téren egyik-másik ponton lassabban megy a haladás, más téren azonban öröndetes eredményeket értünk el. A zsidókérdés megoldása körül a kormány sokat tett a keresztény ifjúság érdekében. A javaslatot elfogadja. Szilassy Béla hangoztatta, hogy új Európa van kialakulóban, amelyben nekünk is el kell helyezkednünk. Az a kérdés, vajjon a régi, vagy az átalakított lelkiséggel helyezkedjünk el ab-

ban. A javaslatot nem fogadja el. — Holky Károly megállapította, hogy a ruszin nép sokkal kedvezőbb helyzetben él, mint valaha. Magyarországon a nemzetiségek kezelésében mindig nagy méltányosság volt tapasztalható. Tiltakozott az ellen a felfogás ellen, hogy Ungvár, Munkács és Nagyszőlős Kárpátalja területéhez csatoltassék. Meskó Zoltán emlékeztetett azokra a cölkitüzésekre, melyek alapján 32-ben megindította a nemzeti-szocialista mozgalmat.

December 4, 5, 6, 7-én, a Katolikus Kör termeiben jótékonycélú karácsonyi vásárt

rendez közösen a „Lorántfy Zsuzsanna Ref. Nőegyesület” és a „Nagyváradi Római Katolikus Egyházközösség Asszonycsoport”-ja, a szent Monika-Közösség.

Mikulás- és karácsonyi ajándéktárgyak nagy választékban. — Elsőrendű buffet!

Mindenkit szeretettel elvárunk!

Japán az utolsó pillanatig folytatni akarja a tárgyalásokat Amerikával

Duff-Cooper szerint semmi körülmények között sem lehet fenntartani a csendes-océáni békét. — Rooseveltt már a háború kitörése előtt Németország világhuralmi törekvéseiről szónokolt

Washingtonból jelentik (NTI): A japán megbízottak tanácskozási Hull külügyminiszterrel több mint egy órahosszat tartott, de semmiféle javaslatot nem adtak át (MTI).

Tokióból jelentik. (NTI) A Domei Iroda közlése szerint a japán kormány elhatározta, hogy az Egyesült Államokkal folytatott tárgyalásokat az utolsó pillanatig folytatja. A tokiói kormány elismerte, hogy Japánnak és az Egyesült Államoknak alapvető álláspontja között a különbség igen nagy. A japán kormány érdekelt, hogy béke uralkodjék a Csendes-óceánon, ezért elhatározta, hogy a folyamatban levő tárgyalásokat tovább folytatja és az Egyesült Államok magatartása újbóli felülvizsgálására szólítja fel. (MTI.)

Tokióból jelentik (NTI): A japán külügyminiszter sajnálkozással emlékezett meg Amerika magatartásáról Hangoztatva, hogy Japánnak a nehézségeket keményen és eltökélten kell elvívnia. Mivel a japán-amerikai tárgyalások komoly helyzetbe kerültek, a japán külügyminiszter beszédének igen nagy a jelentősége. Japán és az Egyesült Államok közti fennálló viszony Rooseveltnak a japán miniszter nyilatkozatával összefüggésben álló visszatérése után döntő szakaszba lépett. (MTI.)

Ostromállapot és mozgosítás Holland-Indiában

Singhaiból jelentik (NTI): Holland-India kormánya elrendelte az egész légiereő mozgosítását. Egyben kihirdették az ostromállapotot egész Holland-Indiában. (MTI.)

Newyorkból jelentik: (Stefani.) Az igazságügyminiszter rendelete értelmében korlátozzák az idegenek ki és beutazási lehetőségeit az Egyesült Államok határain. A korlátozás főként a német és olasz állampolgárokra vonatkozik. (MTI.)

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): Manillából érkezett jelentés szerint mintegy tizenhárom cirkálóból és egy repülőgépanyahajóból álló erős japán hajórajt látják Peru sziget közelében. Ezek japán csapatszállító hajókat kísérték Indókiná felé.

Newyorkból jelentik (NTI): Az Egyesült Államok azért szállta meg Holland-Guayanát, hogy ott felépítse Délamerika legnagyobb légi kikötőjét.

Mikulásra!

Tiszta csokoládé figurák!

Cukorfigurák már 20 fillértől. Gyönyörű krampuszok óriási választékban. Füge és csokoládé drasztól olcsón.

Aszódinál

Szaspalota

jét. A repülőter a brazil határ mentén lesz, mert Brazília csökönyösen tiltakozott az ellen hogy amerikai katonák lépjenek Brazília földjére. (MTI.)

Szigoru készütségbe helyezték a távolkeleti brit haderőt

Singhaiból jelentik (NTI): Duff Cooper Batáviában kijelentette, hogy semmi körülmények között sem lehet fenntartani a békét a Csendes-óceánon. (MTI.)

Singaporeból jelentik (NTI): A távolkeleti brit főparancsnok elrendelte a szükségállapotot és egyidejűen a szigorú készütséget. (MTI.)

Singhaiból jelentik (NTI): Az Egyesült Államok sanghaji főkonzulátusa újból felzárkózta az itt élő amerikai állampolgárokat elsősorban az asszonyokat és gyermekeket, hogy

amilyen gyorsan csak tudnak, utazzanak el Singhaiból. (MTI.)

Washingtonból jelentik (NTI): A Fehér Ház kivonatokat közöl Rooseveltt elnöknek 1939—40-ben tartott bizalmas sajtóértekezleteken tett kijelentéseiről. Ezekből kiderül hogy Rooseveltt 1939 márciusában, tehát öt hónappal a háború kitörése előtt azt állította, hogy Németország korlátlan világhuralomra törekszik. (MTI.)

Newyorkból jelentik: (NTI) A Newyork Times értesülése szerint Beaverbrook miniszter Glasgowban mondott beszédében kijelentette, hogy a harcoktól termelés nagyrányu növelése szükséges. Utalt Stalinnak a brit kormányhoz intézett táviratára, amelyben Stalin további brit harcokosítást követelt. Ezzel kapcsolatban közölte a brit miniszter, hogy az angol hadianyag termelés messze elmarad Németországtól. (MTI.)

Göring-Petain találkozó a megszállt francia területen

Párizsból jelentik: (NTI) December 1-én Saint Florence Vergigniben Göring és Petain hosszabb megbeszélést folytatott a Németországot és Franciaországot érdeklő kérdésekről.

Párizsból jelentik. (NTI) Göring birodalmi tábornagy és Petain tábor-

nagy találkozója alkalmával Benoit Mechin államtitkár a párizsi német nagykövetségen nyilatkozott a német és francia sajtó képviselői előtt. Kijelentette, hogy a megbeszélés a szivélyes udvariasság jegyében folyt le és lehetővé tette, messzire körülte-

Hátrább az agarakkal!

Helivásárról tértek haza az emberek. Sok utas volt abban a harmadosztályú kocsiában is, amelyre felkapaszkodtam. A folyosón álldogáltak derék vásáros atyjak és nénikék között, kosarak és zsákok torlaszai mellett, midőn egyik kis állomáson bricsesznadrágos, nyalka legény — két pompás agarat vezetve pórázon, — törtéjt fel a lépcsőn

— Helyet kérek, helyet, — hangzott önérvényesen.

Nemes, fajtisza állatok voltak a kutyák, talán pontosan nyilvánított családfával rendelkeztek, nem úgy, mint minnk, egyszerű utasok, akik a korsiban szorongunk. Mindenesetre uralmuk lehetett, mert gazdájuk, hétágu koronája ékeskedett takarójukon. Talán innen vette a kutyák kísérője is büszke önérvényét.

— Ne tapossanak mások lábán, — védte a kutyákat az urasági inas — nem látják, hogy nincsen rajtuk csizma?

A helyke legény felfogása szerint nyilván csak ez különböztette a kiváló állatokat a többi utasoktól, nem is szólva arról, hogy más megkülönböztető tények és jelek viszont messze az egyszerű, póri halandók felé emeltek azokat.

Elő tartózkodással megkérdeztem a legényt:

— Mennyit fizetnek az utazásért ezek az agarak?

Az urasági béres nem utközött meg az állatok megszemélyesítésén. A világ legtermészetesebb hangján felelt:

— Annyit, mint en. Akadtak az utasok között, akik nem akarták tudomásul venni ezt a körülményt, sőt veszedelmes indulatok nyilatkoztak meg bennük, mikor ezt mormolták hájuszuk alatt:

— Hm... Egész személyjegy! Utaznak ezek a beszáj?

Rettegtem, hogy a legény meghallja e mormogó kijelentéseket s akkor kitér a botrány. De a béres továbbra is álló elkülönültségben tartotta magát négy lábú utasával és meghíten beszégetett velük. A kutyák értelmes vinyogással jeleltek neki.

— Hová tartanak? — kérdeztem még a bérest.

— A Bácskába! — válaszolta önérvényesen. — Vadászni megyünk.

Az Érmelléktől a Bácskáig elég nagy az út. Kis vagyont tesz ki a két kutya személyjegy ára.

Nem időszérű különösen ma erről elmélkedni?

Én legalább is, — mint az egyszerű nép gyermeke, — tisztes távolban a főúri kutyáktól, emígy füstölögtem magamban:

— Hány szegény ember vándorol éhesen, fáva, lyukas csizmában az országúton, hogy a legközelebbi városig eljusson, ahol kenyérkeresetet remél... S tessék! Ezeknek a jöltáplált agaraknak jellik egész személyjegyvel utazni az Érmelléktől a Bácskáig vadászatra. Még jó, hogy el nem vakkantják az öreg asszonyokat az ülőhelyekről... Hiszen megfizeték az árát. (*)

Ha jól és olcsón akar vásárolni, úgy keresse fel:

Kovács Erzsébet

fűszer és csemege kereskedését

Mussolini-tér 10.

kintve, az összes problémák megvizsgálását, amelyek a jövő hetekben részleteiben megvitandók lesznek. Vichyből jelentik: (NTI) Petain tábornagy államfő és Darlan tengernagy hétfőn, a késő esti órákban visszatértek Vichybe. (MTI)

Kelet- és Délnyugat-Szerbiát megtisztították a kommunista bandáktól

Belgrádból jelentik: (NTI) Délnyugatszerbiának a kommunista bandáktól való megtisztításáról azt jelenti az Obnova, hogy a lakosság a kommunistáknak Uzice és Csacska városokból való kiűzése után visszatért lakóhelyére. Az akció közben a kommunisták százait ölték meg, vagy fogták el. A bolsevisták megkísérelték vonaton elmenekülni, de ez nem sikerült. Ismeretessé vált, hogy a kommunisták az egyik helységben löszraktárt rendeztek be egy banképületben, amely felrobbant. A robbanásnak, hír szerint, kétezer halálos áldozata van. Uzice városban a kommunisták négyszáz embert végeztek ki. A város köztársasági elnöke egy volt egyetemi tanár volt. Az uratmal valójában négy zsidó gyakorolta. Az ifjúság körében a szabadszerelmet nemcsak hirdették, de gyakorolták is. (MTI)

Belgrád. (Bud. Tud.) Az utolsó három nap leforgása alatt Kelet-Szerbia vidékét sikerült végleg megtisztítani a kommunista bandáktól. A tisztogató akció alkalmával több száz bandita életét vesztette. Nagyszámú kommunista fogságba esett.

Ránk zúdulnak az a világi erők, de céljaikat nem fogják elérni!

— Göbbels dr beszéde a berlini egyetemen —

Berlinből jelentik: (NTI) Dr Göbbels birodalmi miniszter a berlini egyetemen a német akadémia keretében hétfőn beszédet mondott, a német szabadságharc pillanatnyi helyzetéről. Történelmünkben, nemzeti lehetőségeink, képességeink latbavetése sohasem volt annyira biztató, mint ma. A nagy óra mindannyiunktól nagy erőfeszítést követel. Sohasem voltunk így felfegyverezve mint most. Sohasem volt olyan döntő katonai helyzetünk, mint ebben a viharban és sohasem volt még olyan hősi véderőnk és ragyogó vezetésünk mint ma. A mostani döntő küzdelem a birodalom nagyhatalmi állásáért folyik. Most még egyszer ránkzúdulnak az alvilági erők, de céljukat nem fogják elérni. (MTI.)

Gyermekek — játékok — sorsok

Régi, bevált megállapítása a pedagógiának, hogy a gyermek nevelése a bölcsőnél kezdődik. Ha talán túlzás is az a francia vélemény, hogy a gyermek nevelése négy éves korában befejeződik és az eddig a korig szerzett benyomásokon már alig változhat a későbbi kor nevelése, mégis el kell fogadnunk azt, hogy a korai gyermek évek nevelésének alapvető, sorsdöntő szerepe van valakinek az életében.

Ezeket az igazságokat minden szülőnek tudnia kell. Tudnia kell és ebben a tudatban kell nevelnie gyermekét a bölcsőtől kezdve. Nem kevesebbről, mint gyermeke jövőjéről, sorsáról, boldogulásáról van szó, amikor ezzel a nagy kérdéssel törődik.

Ne gondoljon azonban egy szülő sem arra, hogy ezt a tudományt, a gyermek nevelését nagy, bölcs könyvekből sajátíthatja el. Ne ijedjen meg tehát senki ettől a nagy feladattól. Segítsé-
günkre siet itt a természet, amely a maga örök, változhatatlan törvényeivel eligazítja és vezeti az édesanyákat, a szülőket. A vaskos tudományos könyvek helyett pedig olyan eszközök állanak rendelkezésünkre, amelyek csillogóan biztonságosan érik el hatásukat. Ezek az eszközök

a játékok.

Ne mosolyogjon senki, amikor ezt a kijelentést hallja. A játék nem üres időtöltés, nem hiábavaló foglalkozás. A játék a gyermek munkája. Eppen olyan komolyan végzi, olyan nagy súlyt fektet rá, mint a felnőtt a legfontosabb teendőjére. Ugy válogatja ki a gyermek a sokféle játék közül a magáét, ahogy azt hajlama, kedve, tehetsége diktálja. Nézd meg gyermekeid játékát, figyeld meg, hogy gyermekek mivel foglalkoznak szívesen, miről beszél legtöbbet és egyszerre megtudod, hogy mi lesz belőle. Sőt, a játékkal tudatosan fejleszteni lehet a gyermek hajlamait bizonyos irányokban. Irányítani lehet bizonyos foglalkozási ágak felé.

Ha ezt belátjuk, akkor megértjük egyik nagy gazdasági vezetőférfiu szavait is: a magyar kereskedelem és ipar problémája, az átállítás tulajdonképpen a gyermekszobában kezdődik a játékoknál. Kis kereskedő asztalokat, mérlegeket, játékboltokat kell berendezni gyermekeknek, hogy megszeressék velük a kereskedő és iparos foglalkozását.

Egy jól felszerelt játékbolt tehát a gyermeknevelés valóságos fegyvertára. Nevelőeszközök vannak ott szépen sorban. A játékbolt berendezője, szervezője, vezetője ma pedagógus, aki tudatosan szereli fel raktárát, rendezi kiskaputát és árulja portékáját.

Ilyen boltot nyitott meg kedden reggel a Hangya nagyváradi központi üzlete. Játékbolt a neve az új Hangya-boltnak, mely dr. Kozma Gyula központi vezető irányításával, hozzájárulással dícséri. A Kossuth-utcán van a bejárata. Izzó mesekép hívogatja a gyermekeket és a vásárolni vágyó szülőket a bolt belseje felé. Ami a belépő szemé elé tárul, az valóban minden várakozást felülmúl. A legkülönfélébb játékok rendezett sorokban, hatalmas tömegben sorakoznak fel az állványokon. Mindenki megtalálja itt mindent. Nincs a gyermeknek olyan játékos hajlama, ami itt kielégítésre nem találhatna. A vásárolni vágyó szülőket ezenkívül teljes bizalommal is léphetnek be a Hangya játékos boltjába. Olcsóság, jó áru, az új keresztény magyar kereskedői szellem, előzékeny kiszolgálás: ezt jelenti a Hangya új kezdeményezése amely hiszünk, hogy teljesen megnyeri Nagyvárad keresztény magyar közönségének, a nagyváradi magyar gyermekeknek a tetszését.

A magunk részéről a legnagyobb örömmel látjuk és fogadjuk a magyar élniakarásnak ezt a legújabb jelét és melegen ajánljuk mindenki figyelmébe.

Ertesítjük üzletfeleinket, hogy cégünk új elnevezése

Nagyvárad bérfestőde

továbbá, hogy Szent László-téri felvételi üzletünket **Hlatky Endre-utca 6 szám alá helyeztük át.** (Révész konfekció üzlet) Telefon 10-54.

IVO festőde.

Megállapították a Kormányzó úr névnapjának váradi programját

Mint már közöltük, a Kormányzó Úr Öfömlétségének névnapját nagyszabású ünnepély keretében üli meg Nagyvárad városa. A részletes műsor a következő:

December 5-én este hat órakor zenés, lámpionos takarodó lesz a levante díszszázad részvételével. A díszszázad a Szent László gimnáziumból indul és a város főbb utcáin vonul végig. 5-én este 8 órakor a színházban ünnepi előadás lesz. Az előadás előtt a levante énekkar zenekari kísérettel elénekli a Himnuszot, majd a Szent László gimnázium egyik levanteje mond ünnepi köszöntőt. Ezután

a Szigligeti Színház művészeinek előadásában színre kerül a *János vitéz*. Az előadás után a levante énekkar elénekli a Híszkegyet. Az előadás bevételének 35 százalékát a Főméltóságú Asszony nyomorenyhítési akciójára ajánlotta fel a rendezőség.

December 6-án reggel zenés ébresztő lesz. Az Országzászlónál e napon a levante állnak díszőrséget. A színházi előadásra jegyek az Idegenforgalmi irodában kaphatók. Felkéri a rendezőség a hölgyeket és urakat, hogy lehetőleg magyar ruhákban szíveskedjenek megjelenni.

20–30 évi adómentességet kapnak az új váradi házak

(Nagyvárad.) A város rendkívüli ideiglenes házaadómentessége ügyében a pénzügyminiszter leiratot intézett a város polgármesteri hivatalához. A pénzügyminiszter 177.418/VII. sz. alatti leiratában a következőkben intézkedik az új épületek ideiglenes házaadómentességéről:

A rendkívüli ideiglenes házaadómentességekről szóló 1929:XXIX. t. c. 6. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a belügyminiszter úrral egyetértőleg városrendezési szempontból megengedem, hogy a város területének alább felsorolt részein emelt és a jelen rendeletben megállapított követelményeknek megfelelő azok az új épületek, amelyek legkésőbb 1944. évi november 1-ig teljesen lakható állapotba helyeztetnek, az alább megállapított mértékű rendkívüli ideiglenes házaadómentességben részesíttessenek:

I
30 évi rendkívüli ideiglenes házaadómentesség illeti meg a legalább kétemeletes új épületeket:

- a) a Budapest-téren,
- b) a Horthy Miklós-úton
- c) a Rákóczi-úton.
- d) a Bémer-téren.

- e) a Kazinczy-utcában.
- f) a Kazinczy-utcaól az Iványi-utcaig újonnan megnyitandó útszakaszon.
- g) a Rimanóczy-utcában.
- h) a Szent László-téren.
- i) a Kossuth-utcában.
- j) a Hlatky Endre-utcában.
- k) a Kapucinus-utcában és
- l) a Mussolini-téren.

II
25 évi rendkívüli ideiglenes házaadómentesség illeti meg a legalább egyemeletes új épületeket:

- a) a Sall Ferenc-utcában.
- b) a Hitler-utcaának a Rákóczi-utcaól az Akadémia- illetve a Szent Péter-utcaig terjedő szakaszán.
- c) a Szilágyi Dezső-utcaól a Lukács György-utcaig újonnan megnyitandó utcában.
- d) a gróf Bethlen István-utcában
- e) a Sztaroveszky-utcában.
- f) a Tisza Kálmán-téren.
- g) a gróf Csáky István-utcaól
- h) a gróf Teleki Pál-utcaól
- i) a Pável-utcaól

III
20 évi rendkívüli ideiglenes házaadómentesség illeti meg az összes új épületeket:

a) a Körös balpartján a Vitéz-utcaól a gróf Csáky-utcaába vezető újonnan nyitandó utcában.

b) a Körös jobbpartján a Mikszáth Kálmán-utcaól a Bémer-térig vezető újonnan nyitandó utcában,

c) a Schubert-utcaól, valamint annak folytatásaként nyitandó új utcában, a Staroveszky-utcaig.

IV.

20 évi rendkívüli ideiglenes házaadómentesség illeti meg a legalább háromszobás, fürdőszobával is ellátott villaszerű családi házakat:

a) Az Attila-utca és Lovassy-utca sarkától a Schlauch-térre vezető újonnan megnyitandó utcában,

b) a Körös balpartján a Baross-hídtól a Smetka-utcaig terjedő új utcában a Velence-part vonalán.

Játék és sport

cikkekben a

HAVRANEK

cég vezet. Rákóczi-ut 12.

Könyv és Kultura

Széll Sándor dr. tb. főszolgabíró: **Városaink neve, címere és lobogója.** — Vármegyei Szociográfiák kiadása. Keménykötésben, színes fedőlappal, címerrajzokkal, fényképekkel. 96 oldal, egy színes műmelléklet. — Az első rész városneveink eredetével foglalkozik és különös hangsúllyal emeli ki a honfoglaláskorabeli magyar helynévadás jellegzetességeit. Az erdélyi latin és román földrajzi nevek összehasonlító táblázata is az ezeréves magyar történeti jog mellett tanuskodik. Néhány gyakorlati tanácsot is olvashatunk a sorok között arról, hogyan lehetne egyes idegen (Bácska, Pest, Vissegrád, stb.) elnevezést megfelelő magyar névvel felcserélni. — A heraldikai rész régi szükségletet fedez, amikor rendelkezésünkre adja a heraldika alapvető szabályait, valamint az összes városi címerek és egyes jellegzetesebb községi címerek hiteles rajzát a színek pontos feltüntetésével. A magyar heraldikai irodalomban teljesen egyedülálló a munka azért, hogy a zászlók és lobogók módszertani ismertetését is adja. A mellékelt színes táblázaton pedig a magyar városok érdekesebbnél-érdekesebb lobogóit látjuk. (K)

Erdélyt öleled szivedre - szerencsédnek is tárt kaput nyitsz: Milliókat nyerhetsz 4%-os Erdélyi Nyereménykötvényvel!

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DÉZSŐ-UTCA 5 SZÁM
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Zsadányi Nagy Árpád verseiből:

Bontják az utcát

Kegyetlen kezek markolják a csákányt,
 s a csákány tépi az utca követét.
 Bánattaligán halomba hordják,
 S dalolnak hozzá. Balga és sötét

Óregek tátongnak némán. S hirtelen
 A fájó sebre szurkot ontanak.
 Vállukat vonják. Nem történt semmi.
 Szürke hétköznap: utcát bontanak.

Ketten a cigarettámmal

Hányszor virrasztunk így az éjszakában
 Hunyó parázzsal: te meg én
 Kicsi a fényünk,
 Mégis bátran égünk
 És izzunk halálig,
 Csendben, másokér'...

MEGHALT SZENT-IVÁNYI JÓ ZSEF KÉPVISELŐ. Budapestről jelentik: A Magyarországi írója Szent-iványi József felvidéki képviselő 57 éves korában meghalt.

Az erdélyi óvónőknek kötelező átképzőtanfolyamon kell résztvenni. A Hivatalos Lap legújabb száma közli a közoktatásügyi miniszter rendeletét, amelynek értelmében a bécsi döntés előtt a román állam területén szerzett óvónői képesítést honosító képesítő vizsga nélkül is elfogadják, ha az illető a kötelező átképző tanfolyamot eredményesen elvégezte. A román állam területén képesített óvónők számára átképző tanfolyamok tartását a miniszter a szükséghez képest rendeli el. Az átképző tanfolyamot a képesített óvónő 1942. december hó 31-ig köteles elvégezni. A már alkalmazásban levő óvónő szolgálati viszonyát a fennálló jogszabályok szerint meg kell szüntetni, ha az átképző tanfolyamot a fenti határidő alatt el nem végzi, vagy oklevelét nem honosította.

AZ OLASZ NEMZETNEVELÉS-ÜGYI MINISZTER SZEMLETT TARTOTT NÁPOLYBAN. Nápolyból jelentik a Stefani Bottai nemzetnevelésügyi miniszter hétfőn délelőtti megfogatta az ellenséges bombázásban megsérült nápolyi iskolákat és templomokat. Utána az olasz egyetemi hallgatók felett tartott szemlétt, akik önként jelentkeztek harcra felkészültek. (MTI.)

A NAGYVÁRADI ÁRPAD LŐVÉSZ EGYESÜLET értesíti tagjait, hogy a szokásos szerda esti műsoros bajtársi összejöveteleit a bajtársak kívánságára minden szombaton este 8 órakor tartja a Tűzharcosok Székének nagytermében. P. hó 6-án Főméltóságú Kormányzó Ur névünnepe alkalmából díszlátogatást (bajtársi összejövetelt) rendezünk, melyre minden bajtársat, hozzátartozóit és vendégeit szívesen látja az Elnökség.

Előléptetés. A m. kir. belügyminiszter november 26-án kelt 9048-1941. eln. számú rendeletével vtöz Joó Ferenc kórházi gondnokot m. kir. intézeti számvevőségi tanácsossá nevezte ki.

HARMINCHAT SZÁZALEKKAL CSÖKKENTETTEK A FRANCIA NAPILAPOK TERJEDELMEÉT. Vichyből jelentik a Bud Tud. Papírhiány miatt december elsejétől a meg nem szállt francia területen valamennyi napilap és folyóirat terjedelmét csökkentették 38 százalékkal.

12.800 pengő segélyt osztottak ki harminc székely diák között. Marosvásárhelyről jelentik: (MTI) A Csiki Magánjavak kormánybiztosa Pál Gábor országgyűlési képviselő, 30 székely katonacsatládból származó diák között 100-1000 pengőig terjedő segélyeket osztott ki, összesen 12.800 pengő összegben. 20 év óta most osztottak ki először ilyen tanulmányi segélyt.

TOVÁBB FOLYTATTA A NEMZETI MUNKAKÖZPONT A HONVEDEK RÉSZÉRE VALÓ CIGARETTA GYŰJTÉST. A november hó 16-án Nagyváradon megtartott „Honvéd cigaretta-nap” filléres gyűjtéséből befolyt összeget annakidején nyugtáztuk. Utólag a N. M. K. elnöksége a következő üzemek és szakmák adományait vette át. Városi vízmű munkásai 55.10 p., Városi vasút munkásai 100.88 p., Farnunkások 9.80 p., Melocco-művek munkásai 64.06 p., összesen: 236.84 p. Ismételtén ezúton mond a Nemzeti Munkaközpont elnöksége hálás köszönetet a magyar munkásság áldozatkészségéért. Ugyancsak a mai napon utal ki az elnökség a vezetőség jóváhagyásával. Orbán Sándor munkásnak, kilencgyerekes apa családjának megsegítésére 40 pengőt.

Belvárosi Csak anyaloknak van szárnyuk

Cary Grant, Richard Barthelme, Jean Arthur
 Teljesen újszerű! Izgalmas! Lenyűgöző!

DECEMBER 14-TŐL NEM SZÁLL LE NAGYVÁRADON A MALERT UTASSZÁLLÍTÓ GEPE. Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter rendelkezése folytán a Magyar Légiforgalmi Rt. erdélyi járatait december 14-től kezdve a nagyváradai és marosvásárhelyi közforgalmi repülőtereken végző talajjavítás miatt az említett két állomás kikapcsolása mellett tartja üzemben.

*** Nagyvárad főutcája gazdagodott** egy értékes fővárosi, nivóju tőkeerős keresztny szöveterkeskedéssel és úri szabósággal. A legkiválóbb szakemberek vezetésével, akiknek külföldön szerzett szakismeretük, diplomájuk és több éves gyakorlatuk garancia arra, hogy a legkényesebb izlésnek megfelelő igényeket is kielégítsék. Sugár István az egyik szakember, akinek egy éves nagyváradai működése behozonyította kiváló szakképzettségét, amiről úgy a nagyváradai, mint sok budapesti vevő is meggyőződött. Hoffmann András a másik, aki igen jó névnek örvendő úri szabósággal és nagy vevőkörrel rendelkezett eddig is, de eddig nem volt alkalma a központban üzletet nyitni, mindnyájunk által ismert okok miatt. Most társultak és szakképzettségüket egyesítve, több ezer pengős tőkebefektetéssel óriási külföldi gyanju szövet és szabókellékekkel berendezett úri szabóságot nyitottak a Rákóczi-uton, a Bazár-épületben, amely ma egyedül álló, a maga nemében.

FELHÍVÁS. Felkérjük azokat az iparos családokat, akik a honvédek karácsonyfájára jószívük sugallatára hallgatva és hazafias kötelességtől indítva, szeretetsomagokat szándékoznak adni, legyenek szívesek a csomagokat december 3-án délig az Ipartestület hivatalába okvetlenül eljuttatni. Egyben felhívjuk azokat a zsidó iparosokat, akik áttértek, saját érdekében az Ipartestület hivatalában sürgősen jelentkezzenek december hó 2-án déli 1 óráig bezárólag. Az Ipartestület Elnöksége.

SZOVJET MERÉNYSÉG EGY AMERIKAI UJSÁGÍRÓ ELLEN. Rómából jelentik: A Tribuna newyorki jelentése szerint a Hearst sajtó szovjetunióbeli képviselője ellen az iráni határ közelében a GPU felbujtására merénységet követtek el. Az újságíró meghalt. Hír szerint az amerikai kormány emiatt tiltakozó jegyzéket intézett a szovjet kormányhoz.

December 13-án lesz a „Gutenberg Dalkör” jótékony hangversenye

Idestova három éve annak, hogy a nagyváradai nyomdászegyesület jó hírű kulturszerve, az erdemes múltra visszatekintő Gutenberg Dalkör utólagára pódiumra lépett. Oka ennek főképpen az idegen uralmi rendszer volt. Az anyaországba történt örvendetes visszatérés szabaddá és lehetővé tette a Gutenberg Dalkör számára is, hogy tovább folytassa azt az értékes, áldozatos kulturális munkálkodást, amelyet évtizedeken keresztül oly lelkesen, kitartóan, mindig szem előtt tartott: a magyar dalkultura fejlesztésének és terjesztésének nemes feladatát. E missziós kulturumunka folytatásának kezdetét és tovább vitelét jelenti a Gutenberg Dalkör december 13-iki pódiumraállása amikor a régi, sok szép erkölcsi elismerés emlékeitől áthatva, a szervezők, újult erővel, a legszebb reményekre jogosító ambícióval igyekeznek ez estélyen behozonyítani, hogy a magyar dalkultura önzetlen, áldozatos művelője volt és lesz az elkövetkező időkben is. Múltó garancia erre karnagyuk Kovács Győző zenetanár személye is, aki nagy jövőjű szaktudásával, lelkiismeretes vezetéssel és tanítással segíti a Gutenberg Dalkört a további győzelmek sikere felé.

December 13-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel, a Református Kulturpalotában rendezik meg a Gutenberg Dalkör első bemutatkozó dalos estélyét, amelynek tiszta jövedelmét felerészben a Magyar Vöröskereszt javára ajánlják fel, másik részét pedig a nyomdász-könyvtár gyarapítására fordítják. Már is felhívjuk városunk közönségének figyelmét a derek Gutenberg-dalokosok december hó 13-iki estélyére, amelynek ismertetésére még visszatérünk.

Mikulásra ajándékok

nagy választékban kaphatók

FARKAS ISTVÁN

„APOLLO” drogéria, Rákóczi-ut 7 c.

Bajtársi parancs. December 6-án Főméltóságú Kormányzó Urunk névnapján tartandó háláadó Istentiszteleten történő részvétel végett, minden felavatott Tűzharcos Bajtárs kötelességévé tesszük, hogy 9 óra 30 percre szék házukban megjelenjen, honnan felekezetek szerint, testületileg vonulunk templomba. A római katolikus bajtársak Kormányzó Urunk életéért és egészségéért közös szentáldozáson vesznek részt. A többi felekezetek is imájukat ugyancsak a fentiekért ajánlják föl. Elnökség.

BIZTOSÍTÓ CSAPATOKAT VEZÉNYELNEK AZ AMERIKAI HADIANYAGGYÁRAKBA Newyorkból jelentik az OFI. A nemzetvédelem szolgálatában álló 4 hadianyaggyárban történt rongálás miatt elhatározták, hogy ez üzenetben néhány nap alatt különleges biztosító csapatokat vezényelnek. (MTI.)

Orvosi hír. Dr. Szauder Béla belgyógyász, egyetemi magántanár, áll. kórházi főorvos magánrendeléseit Nagyváradon, Szaniszló-u. 17 sz alatt megkezdte.

A Nagyváradai Ügyvédi Kamarától. 690-1941. sz. Meghívó A Nagyváradai Ügyvédi Kamarának, Nagyváradon 1941. évi december hó 14-én délelőtti fel 12 órakor, határozatképtelenség esetén pedig a megjelentek létszáma való tekintet nélkül 1941. évi december hó 21-én délelőtti fel 12 órakor a kamara hivatalos helyiségében (Ritók Zsigmond-u. 1 sz.) tartandó rendes közgyűlésére, melyre a Kamarának az összes ügyvéd tagjait ezennel meghívom. Tárgysorozat: 1. A Kamara 1942. évi költségvetésének letárgyalása. 2. Az 1942. évre adókövetési bizottságok megválasztása. 3. Esetleges indítványok, ezek tekintetében az alkalmazott kamarai ügyrend 43. és 44. §-ai irányadók. 4. Felhívjuk azon Kartársainkat, akik arcképes igazolványukat még nem váltották ki, hogy ezt saját érdekében mielőbb eszközöljék, annyival inkább, mert különböző hatóságok ennek felmutatását a kamara intézkedése következtében is megkövetelik. Kelt a Nagyváradai Ügyvédi Kamaránál, 1941. november 27-én. Dr. Krüger Jenő s. k. a váradai Ügyvédi Kamara emőke. A kiadmány hitelűl Dézsi igazgató.

Csak csütörtök, péntek, szombat és vasárnap láthatja

Magistro Danielit

a világhírű telepatikus illuzionistát, a hindu maharadzsa udvari bűvészt Nagyváradon a Református Kulturpalotában

AMERIKA ELISMERI SZIRIA ÉS LIBANON FÜGGETLENSÉGÉT

Washingtonból jelentik: (NTI) A külügyi hivatal bejelentése szerint az Egyesült Államok köztársasága reméli, hogy mielőbb a nemzeti légkört megengedi, elismeri Szíria és Libanon függetlenségét. (MTI)

RÁDIÓ

SZERDA, DECEMBER 3.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek — Közlemények — Étrend Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Az otthon, mint erőforrás.
10.45 Készülődés karácsonyra. Beműködés Horváth Kató előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Hanglemezek.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A József nádor 2. honvédegyalozred zenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak.
15.20 Rádiózenekar.
16.10 Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Két nemzedék — két repülő. (Udét és Mölders emlékezete.) — Suhay Imre nyugállományú altábornagy előadása.
17.30 Buttola Ede tánczenekara.
18.05 Külügyi negyedóra.
18.20 Honvédműsor.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Az Operaház november 22-iki előadásának közvetítése: Aida. —
21.40 Hírek.
22.10 Olasz szórakoztató zene. Közvetítés Rómából. Hangfelvétel.
22.40 Temesvári Rácz József cigányzenekara muzsikál és Sovinszky László szalonzenekara játszik.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 4.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek — Közlemények — Étrend Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Mi négyen és ök ketten. Pálásthy Marcell előadása. Felolvasás.
10.45 Külföldi hrad. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Rádiózenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Kisházy Sári magyar nótákat énekel kíséri Sári Elemér cigányzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.10 A Jtékonycélu Állami sorsjáték főnyereményének húzása. Közvetítés a székesfővárosi Pénzügyigazgatóság húzásaiból. A közvetítést vezeti Turchányi István.
15.55 Szent Borbála emlékezete. Gedényi Mihály előadása.
16.20 Ruszin hallgatóinknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A Kolozsvári Törökvs Dalegylet.
17.40 Expresszhírlás.
18.20 Rádió Zenekar.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Az ismeretlen Ady.
19.55 Szabó Kálmán jazz-hármasa.
20.15 Mit látunk a bolsevistaelenes kiállításán? A közvetítést a székesfővárosi Vigadó terméből vezeti Budinszky Sándor. (Hangfelvétel)
20.35 Pócsi Dal cigányzenekara.
21.40 Hírek.
22.10 A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Tánclémezek.
24.00 Hírek.

Megalakul az „Aradi Szövetség” nagyváradi fiókjá

Nagyvárad. Saját tud. Többiben beszámoltunk már arról, hogy a Váradra menekült, vagy régebbi idő óta Váradon tartózkodó aradiak a marosparti várostól messze is nagy családokként összetartva minden szép és nemes akcióban testületileg vesznek részt és időnkénti barátságos összejöveteleken ápolják az összetartás érzését és a magyar haza iránti hazafias szeretetet.

Eddig egy-egy aradi lakásán gyűltek össze az aradiak, azonban lassan a legnagyobb lakás is szűknek bizonyult az egyre növekvő tábor befogaadására — ezért negy lelkesezéssel fogadták Iványi Jenőnek a meghívását, aki felajánlotta a Katolikus Köri Mátyás vendéglőt az összejövetelek megtartására. Tegnap este már a Mátyásban gyűltek

össze az aradiak Szilágyi Dező építész, Mihalik Gyula a Polgári Takarékpénztár igazgatója és Varga Gyula pénzügyi főtanácsos vezetésével. Könyvek megfigyelő volt látni a nagy aradi család minden tagjának egymás iránt tanúsított meleg szeretetét.

Az aradiak elhatározták, hogy Váradon megalakítják a budapesti székhellyel működő Aradi Szövetség nagyváradi fiókját. Ezenkívül december 21-én délután 6 órakor karácsonyi estet rendeznek a Mátyásban az aradiak javára. Az este szeretetsomagokat, ajánlékokat osztanak ki szegényorsu honfitársaik között. A vezetők éppen ezért kérik különösen a szegényorsu honfitársaikat, hogy teljes számban jöjjenek el a december 21-iki estélyre.

SZÍNHÁZ

Turay Ida Nagyváradon

Kedden délután 12 órakor, majdnem egy órai késéssel futott be a nagyváradi állomásra a budapesti gyors, amellyel Turay Ida, az új Magyar Színház ünnepelt művésznője érkezett. Putnik Balint színházigazgató fogadta az állomáson, ahonnan gépkocsin a Park-szállóba lakására kísérte.

A művésznő rövid pihenés után átment a Színházi Színházba, ahol Sármas Miklós főrendező vezetésével megkezdődött „A millió” főpróbája. Az első jelenetek próbája már folyt, mikor Turay Ida, aki a nézőtérrel figyelte a nagyváradi színészek játékát, a redannyira jellemző bájos közvetlenséggel ezeket mondta munkatársainak:

— Azt talán mindenki tudja, hogy én szerepelek a legtöbbet a vidéken az összes fővárosi színházak között. Bárhova hívnak is, én ha egyetlen mód van rá, szívesen teszek eleget a meghívásnak. Anyanyit azonban mondhatok, hogy a legszívesebben Kolozsvárra, Nagyváradra és Marosvásárhelyre megyek. Bizonyítja ezt az is, hogy az elmúlt nyáron háromhetes szabadságomat Nagyváradon, illetve Félzfürdőben töltöttem. Csakúgy kapcsolataim is Erdélyhez fűznek.

Legutóbbi budapesti szerepei iránt érdeklődtünk.

— Helvenötször játszottam az Új Magyar Színházban „A millió” s most néhány napi szünet tette számomra lehetővé, hogy három estén át Nagyváradon vendégszerepeljek. Pénteken reggel Kolozsvárra utazom, de onnan még aznap éjjel vissza kell térnem Budapestre, mert két új darabnak a próbái kezdődnek... Karácsonykor filmbemutatóm is lesz az Urániában; Jávor Pállal játszom együtt a darabban. Címe: „Lelki klinika.” Ugyancsak az ünnepeken kerül sor a Magyar Színházban Pusztaszeri Margit új darabjának a bemutatására, amelynek zenéjét Eisemann szerezte.

Ezután kedves apróságokat mesélt Turay Ida.

— Már egészen otthonosan érzem magam Nagyváradon. Látom mindenki megismer az utcán, még a

kis utcagyerekek is. A szállóból jövet valóságos sorfalat állottak a színházig, de az is igaz, hogy nem tisztán a művészet iránti lelkesedéssel, hanem mert egy-egy pengőt szótlan kiosztani közöttük...

A beszélgetés hirtelen félbeszakadt, mert Turaynak jelenése következett. Amint felsietett a színpadra, kedvesen visszazólt: — A viszonylításra este az előadáson. (Bys.)

Színházi iroda közleményei:

— Turay Ida vendégjátéka a Milliomban. Turay Ida, a magyar filmek kedvence kedden, szerdán és csütörtökön vendégszerepel a Milliomos című Bónyi vígjáték-újdoncságban. A művésznő már meg is érkezett Nagyváradra és szorgalmasan próbál a Milliomosból. Bérletben megy kedden és szerdán a Milliomos, csupán némi ráfizetést kér a színház igazgatósága a bérletközönségtől. Még pedig: páholyra 4, zsöllyére 1.20 és körszékre 80 fillért.

— János vitéz. Ünnepi díszelőadást rendez a színház Ötömértósága névű nepe alkalmából. Az est jövedelméből a Főméltóság Asszony segélyakciójára fordítanak egy meghatározott részt a helyi árak mérsékelten emeltek.

— Szűcs László az ismert énekes vendégszerepel a Kék Duna c. Strauss operettben szombaton, vasárnap délután és este és hétfőn este. Koltay Aranka betegségéből felépülve, már játszik ezeken a napokon.

— Mikulás bácsi jön szombaton délután a jó gyermekekhez. Olcsó helyi árakkal 4 órai kezdettel nagy Mikulás délután lesz a színházban. Antalffy Margit növendékeinek felléptével. Kérjük a m. t. szülőket, hogy gyermekeiknek esetleges rossz szokásait írásban jelentsék be a pénztárnál előre, hogy a színpadról a Mikulás ráolvassa a gyerekekre hibáit. Hasznos és biztos módszer.

HETI MŰSOR:

Kedd este 8 órakor: Milliomos. (Premier.)
Szerda este 8 órakor: Milliomos.
Csütörtök este 8 órakor: Milliomos.
Pénteken este 8 órakor: János vitéz. (Díszelőadás)

Eltűnt és elsüllyedt panamai és ausztráliai hajók. Newyorkból jelentik: (NTI) Az Associated Press newyorki nagyjós körök értesülése alapján azt jelenti, hogy a 4935 tonnas panamai lohogó alatt haladó Mac Pita nevű amerikai tehergőzös eltűnt az Atlanti-óceán északi részén. (MTI)

Istanbulból jelentik: (Off) A Brit Hírszolgálati Iroda jelenti hogy a Sydney nevű ausztráliai cirkáló az ausztráliai part közelében elsüllyedt. (MTI)

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Álláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

Egy utcai szoba-konyha lakás azonnal elfoglalható. Gróf Tisza István-u. 25. szám. 804

Adás-vétel

Férfiruhát, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár használtruha üzletében. Bémer-ter 1. (udvarban). 566

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órák, akszert javítok Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 19.

Zongorát vagy pianinót vennék azonnali átvétellel, Vörösmarthy-u. 51. sz. földszint 2. Kramberger. 784

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órás és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Káposztás hordó eladó. Cim: Hattvu u. 25. 807

Briliánsért, régi ékszerért magas árat fizetek. Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Használt férfi télikabát eladó. Iskola-u. 8. Megtekinthető 2-3-ig. 803

ARANYAT magas áron veszek
EZÜSTÖT Haslinger ékszerész
BRILLIÁNST Rákóczi-ut 8.

Eladó fekete férfi télikabát, tizenkét személyes ebédasztal, rézdiszítésű vaságy sodronnyal, éjjeli szekrény, tükrök és egyéb butorok. Damjanich-utca 38. 792

Kombinált szekrény díofából, kihuzós asztal, székek, állólámpa (alig használtak), szép fekete ebédő olcsón 10 órától 12.30-ig. Lakatos-utca 9. 793

Hírléle

Izletes házikoszt kihordásra és bentékezésre kapható. Csáky I-u. 43.

Tízpengőt kereshet könnyen elhelyezhető cikkel. — Reggel kilenctől Hlatky-utca 1. harmadik, tizenegy. 802

Német és francia tanítást a legújabb módszerrel vállalkozok délelőtre. Címeket a kiadóba kérek. 805

Állást ker

Helybeli iparvállalat keres azonnali belépésre tisztviselőt, ki kettős könyvelésben, bérletszámolásban, OTI és kereskedelmi levelezésben jártasaggal bír. Ajánlatokat, eddigi működési helyeivel és fizetési igényével „Csak keresztnév” jellegére a kiadóhivatálba kérünk. 806

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT
1942. évi

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépen. Nagyvárad, Szilágyi Dező-utca 5. szám